

Siker itthon és külföldön

Nem minden előzmény nélküli, mégis meglepetésgyőzelem született Hódmezővásárhelyen, a XX. Alföldi Állattenyésztési és Mezőgazda Napokon. Egy addig szinte ismeretlen tenyésztő, a nagyhegyesi Dézsi Imre holstein-fríz tenyészetéből került ki az idei nagydíjas tehén, amelynek megtalálásában, a benne rejlő lehetőség felfedezésében természetesen nagy szerepe van a Holstein-fríz Tenyésztők Egyesületének. Az állat az ő segítségével jutott el idén márciusban a svájci Fribourgbán megrendezett Holstein Európa-bajnokságra, majd áprilisban Vásárhelyre. Előbbin 14 indulóból a 10. helyen végzett osztályában, utóbbin pedig kategóriája első helyezése, Senior Champion díja és számos különdíj megszerzése mellett ő lett a legszebb, a nagydíjas nőivarú holstein-fríz egyed. Természetesen nem feledkezhetünk meg Biharnagybajomi Fibrax Mimiről, a holstein junior kategória fribourgi negyedik helyezettjéről sem: a tehén a maga kategóriájában első lett Vásárhelyen.

A holstein-fríz szűzűsző I. kategória harmadik helyezette a 114-es katalógusszámú Nyitra (tenyésztő és tulajdonos: Borjádi Mg. Zrt.), második helyezette a 112-es katalógusszámú Tobak (tenyésztő és tulajdonos: Lajoskomáromi Tejtermelő Kft.), első helyezette pedig a 103-as katalógusszámú Tóbiás lett (tenyésztő és tulajdonos: Nyakas András, Hajdúnánás).

A holstein-fríz szűzűsző II. kategóriában harmadik helyen végzett a 207-es katalógusszámú Parázs (tenyésztő és tulajdonos: Jászkiséri Laktored Kft.), második helyezette a 206-os katalógusszámú Brumi (tulajdonos: Agronómia Kft., Deszk), első helyezette pedig a 216-os katalógusszámú Rózsi lett (tenyésztő és tulajdonos: Béke Agrárszövetkezet, Hajdúböszörmény).

FOTÓ: PRÁG FERENC

A legszebb nőivarú holstein-fríz egyedek összevetése alapján a kiállítás nagydíját a 902-es katalógusszámú Dézsi Charge Margó nevű tehén kapta (apja: 18823 Charge). Tenyésztőjének és tulajdonosának, a nagyhegyesi Dézsi Imrének Baranyai Sándor, a Szarvasmarha Tenyésztők Szövetségének elnöke adta át a díjat

Munkában a spanyol bíró

A holstein-fríz vemhes üsző III. kategória harmadik helyén a 303-as katalógusszámú Juli (tenyésztő és tulajdonos: Biharnagybajomi Dózsa Agrár Zrt.), második helyén a 307-es katalógusszámú Gologota (tenyésztő és tulajdonos: Mocsai Búzakalász Szövetkezet), első helyén a 309-es katalógusszámú Havas végzett (tenyésztő és tulajdonos: Bicskei Mg. Zrt., Etyek – Ödön-major).

A holstein-fríz tehén IV. kategória harmadik helyezette a 412-es katalógusszámú Biharnagybajomi Bolton Szabin (tenyésztő és tulajdonos: Biharnagybajomi

Dózsa Agrár Zrt.), második helyezette a 408-as katalógusszámú Nusi (tenyésztő és tulajdonos: Geo-Milk Kft., Sárospatak), első helyezette a 406-os katalógusszámú Pero Eli (tenyésztő és tulajdonos: Körös 2000 Kft., Újiráz) lett.

A holstein-fríz tehén V. kategória harmadik helye az 509-es katalógusszámú Szerénke (tenyésztő és tulajdonos: Hód-Mezőgazda Zrt., Hódmezővásárhely), második helye az 510-es katalógusszámú Cobi (tenyésztő és tulajdonos: Agronómia Kft., Deszk), első helye az 502-es katalógusszámú Biharnagybajomi Fibrax Mimi →

A Holstein-Fríz Tenyésztők Egyesülete számos különdíjat ajánlott fel. Ilyen különdíjat kapott a kiállítás legszebb tőgyű tehene, a 714-es katalógusszámú Csiri bemutatásáért a zirci Bakony Ho-Li Kft.; az összetett pontverseny kiírásának eleget tévő Biharnagybajomi Dózsa Agrár Zrt., amely 64 pontot szerzett és ezzel a legeredményesebb tenyészet lett; a kiállítás Junior Champion tenyészállata, a 309-es katalógusszámú Havas vemhes üsző bemutatásáért a Bicskei Mg. Zrt. (Etyek – Ödön-major); a kiállítás Intermediate Champion tenyészállata, a 617-es katalógusszámú Módé bemutatásért a Mezőhegyesi Ménesbirtok Zrt.; a kiállítás Senior Champion tenyészállata, a 902-es katalógusszámú Dézsi Charge Margó bemutatásáért a nagyhegyesi Dézsi Imre; a kiállítás Reserve Champion tenyészállata, a 809-es katalógusszámú Boukje bemutatásáért a Mezőhegyesi Ménesbirtok Zrt.; a kiállítás Grand Champion tenyészállata, a 902-es katalógusszámú Dézsi Charge Margó bemutatásáért Dézsi Imre.

A 2013. áprilisi tenyészértébecslés eredményei alapján legeredményesebbnek bizonyuló tenyészbika tulajdonosának vándorserleget ajánlott fel az egyesület, ezt a 19530 BG E.T. Shottl állat tulajdonosa, a martonvásári Bos-Genetic Kft. érdemelte ki.

A Holstein-fríz Tenyésztők Egyesülete elismerő oklevéllel jutalmazta *Madar Mártát* és *Mészáros Kittit*, akik a 2013. márciusi svájci Holstein Európa-bajnokságon a Fialat Felvezetők Versenyén képviselték hazánkat, és eredményes részvételükkel hozzájárultak a magyar csapat sikeréhez.

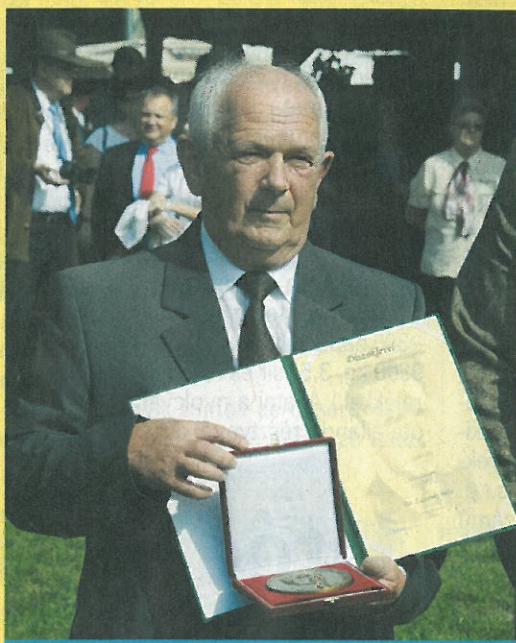
Külo ndíjat ajánlott fel továbbá a Bos-Genetic Kft. a tenyészállatokkal való színvonalas és egyben első kiállítási megjeleneése elismeréseként Nyakas Andrásnak, a Zsadányi Malom 97 Kft.-nek, a Szekszárd Zrt.-nek, valamint Dézsi Imrének.

Az Országos Mesterséges Termékenyítő Zrt. külö ndíját a legszebb szűz üsző, a 103-as katalógusszámú Tóbiás tenyésztője, a hajdúnánási Nyakas András kapta, aki az Interbos Kft. külö ndíját is átvehette.

A Holstein Genetika Kft. külö ndíját a legnagyobb életteljesítményű tehénért, az 1003-as katalógusszámú Hamvas nevű tehén bemutatásáért a Bicskei Mg. Zrt. (Etyek-Ödön-major), illetve a kiállítás legszebb tőgyű tehene, a 714-es katalógusszámú Csiri kitenyésztéséért a zirci Bakony-HO-LI Kft. kapták. Az Alta Genetics Hungary Kft. a Senior Champion állat tenyésztőjét, Dézsi Imrét ismerte el, aki a Génbank-Semex Magyarország Kft. külö ndíját is átvehette. Az Alltech Hunga-

Csukás Zoltán-díj

A Magyar Szarvasmarha-tenyésztők Szövetsége 1999-ben alapított díjat Csukás Zoltán professzor emlékére, amit minden évben az Alföldi Állattenyésztési és Mezőgazda Napok díjkiosztó ünnepségén adnak át. A díj odaítéléséről kuratórium dönt, és az idén, szakmai tevékenységének elismeréseként, *dr. Zándoki Béla* érdemelte ki.

A Csukás Zoltán-díjat idén dr. Zándoki Béla érdemelte ki, szakmai tevékenységének elismeréseként

Zándoki Béla 1945. május 13-án született Budapesten. Érettségi után a Felsőfokú Állat-egészségügyi és Állattenyésztési Technikumban szerzett állat-egészségügyi és állattenyésztési szaktechnikusi képesítést. 1974-ben diplomázott agrármérnökként a Keszthelyi Agrártudományi Egyetem Mosonmagyaróvári Mezőgazdaságtudományi Karán. 1983-ban a mezőgazdaságtudomány doktorává avatták. 1966-tól a nógrádmarcali Aranykalász Mezőgazdasági Termelőszövetkezet állattenyésztő gyakornoka, majd állattenyésztője volt.

ry Kft. külö ndíját a X. kategória első helyezetteje, az 1002-es katalógusszámú Remete nevű tehén kitenyésztéséért a Pusztavámi Tejszövetkezet Zrt. képviselője vehette át.

Az Animal-Higiene Kft. külö ndíjait a holstein-fríz V. kategória győztese, a Biharnagybajomi Dózsa Agrár Zrt. az 502-

1969-től a Nógrád Megyei Állattenyésztési Felügyelőségen volt állattenyésztési főfelügyelő, 1973-ban pedig a magyar-nándori Mikszáth Mezőgazdasági Termelőszövetkezet főállattenyésztője, valamint takarmányozási és állattenyésztési ágazatvezetője lett.

Az OMT Rt.-nél és jogelődjeinél 1975-től dolgozott. Kezdetben a Nógrád Megyei Állattenyésztési Felügyelőség termelésfejlesztési osztály-vezetője, majd 1982-től a Gödöllői Állattenyésztő Vállalat szarvasmarha-tenyésztési főmérnöke. 1983-tól a Gödöllői Állattenyésztő Vállalat Balassagyarmati Mesterséges Termékenyítő Állomásán állomásvezető, 1986 és 1992 között a Gödöllői Állattenyésztő Vállalatnál termeltetési ágazatvezető.

1992-2001-ig az OMT Rt. tenyésztési és forgalmazási főosztály-vezetője. Ebben az időszakban szervezte meg a csereivadékteljesítmény-vizsgálatokat, melyek eredményeként ötven magyar tenyésztésű bika indult különböző országokban és 45 külföldi tenyésztésű bika indult hazánkban ivadékteljesítmény-vizsgálatban. 2001-től az Országos Mesterséges Termékenyítő Részvénytársaság vezérigazgató-helyettese, 2002-től

megbízott vezérigazgatója. A tényleges tevékenység gazdasági értékeléséhez kialakította az ágazati rendszert, megszüntetve az állomási rendszert. 2003-tól az OMT Rt. vezérigazgatója, innen vonult nyugdíjba 2008. szeptember 30-án.

Társadalmi tevékenységként a Magyar Agrártudományi Egyesület Nógrád megyei szakosztályának vezetőjeként tevékenykedett 1976-1982 között. Két alkalommal részesült mezőgazdasági miniszteri kitüntetésben, és 2011-ben megkapta az „A Magyartarka Fajtaért” kitüntetést.

es katalógusszámú Biharnagybajomi Fibrax Mimi, a holstein-fríz VII. kategória győztese, az újírázi Körös 2000 Kft. a 712-es katalógusszámú Pero Leila és a holstein-fríz IX. kategória győztese, a nagyhegyesi Dézsi Imre a 902-es katalógusszámú Dézsi Charge Margo nevű tehén bemutatásáért kapták.

régióális bemutatóknak, amelyeken számos díjat elnyertek. Tizenöt éve, 1998 óta bírál. A számos hazai kiállítás mellett Olaszországba, Kolumbiába, az Egyesült Királyságba, Írországra, Lengyelországba, Finnországba és Portugáliába hívták meg.

Ahogy lapunknak elmondta, természetesen nem a 15 tehénből él, csak hobbi-ból tartja őket, hiszen Spanyolországban legalább 150 tehén szükséges egy több generációs család kényelmes megélhetéséhez. Ő a csúskategóriát célozza meg állataival. Ezt az álmát próbálja a saját állatokkal és tenyésztéssel megvalósítani, ugyanis – Spanyolország egyik legnépszerűbb bírójaként – vele és állataival szemben fokozott az elvárás.

Kérdésünkre, hogy milyennek találta a magyarországi állományt a Vásárhelyen kialakított kép alapján, *Jaume Serrabassa* elmondta, hogy sokkal jobb, mint amit elképzelt. Ezt azért tartja problémának, mert ezek szerint a külföldnek nincs elég információja rólunk. Igaz, ez a helyzet nem ismeretlen számára, mert bár Spanyolországban sokkal régebbi hagyományai vannak a holstein-fríz tenyésztésének hozzáknak képest, rájuk is csak most kezd figyelni a világ.

A Hódmezővásárhelyen látottak és az eredmények alapján nagyon intenzív fejlődést vélt felfedezni. Mint mondta: bár a HF-populáció minőségét tekintve Európa még mindig felfelé ívelő pályán van, Magyarországon ez a folyamat sokkal gyorsabban zajlik, hiszen a topgenetika ma már mindenki számára elérhető. Ezzel együtt óvott az úgynevezett top-bikák mindenhatóságába vetett hittől, véleménye szerint ugyanis nem mindig azok jelentik a legjobb választást. Annak ellenére nem, hogy a jelenlegi (amerikai) top 20 bika nagy súllyal szól bele a világ holstein tenyésztésébe. – Egyáltalán nem biztos ugyanis, hogy azok egy másik országban is képesek a tőlük elvárt eredményt produkálni. Ugyanígy előfordulhat az is, hogy egyikük a legjobb lesz valamelyik európai országban – hangsúlyozta a szakember.

Bírálati szempontjairól elmondta, hogy a tőgy- és lábszerkezet alakulását és a rendkívül jó egyensúlyban lévő, arányos testet tartja a legfontosabbnak. – Ha egy tehén csupán nagy, az számomra nem jelent komoly értéket a ringben – hangsúlyozta.

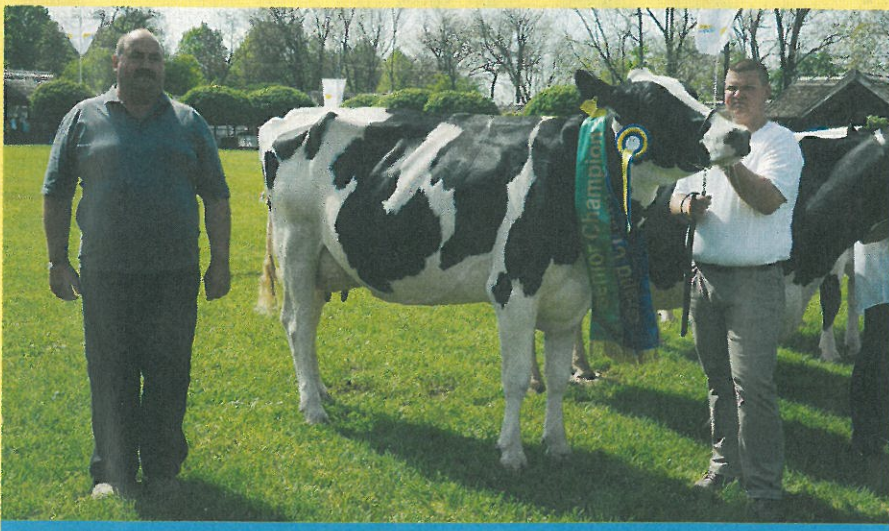
Napjaink egyik fontos kérdéséről szólva azt is kifejtette, hogy ő a hosszú hasz-

nos élettartamot helyezi előtérbe a rövid idő alatt elért nagyobb tejtermeléssel szemben, sőt, ahogy fogalmazott: „Ez nem lehet kérdés”.

Ahogy nálunk, úgy Spanyolországban is sok tenyésztő szeretne minél gyorsabban minél több tejet termelni, ezáltal nagyobb haszonra szert tenni. Ezért a tenyésztésterveken belül előtérbe helyezték a hosszú hasznos élettartamot, amelynek alakulásában a tőgy és a láb a kulcskérdés, hiszen ez a tehéntől függ. – Ezért hangsúlyozom a megfelelő, adott esetben nem feltétlenül top bika használatát, mert az a legjobb választás, az a bika a legjobb, amelyik éppen a mi tehenünkre való – tért vissza korábbi gondolatához.

Ezt látta igazolva a vásárhelyi nagydíjas tehén esetében is, s ezt látja igazolva abban a tényben is, hogy bár jó tehenei vannak, a világ egyik legjobb, általa is elismert bikájától, Goldwyntól egyik sem adott olyan utódot, amit bemutatathatott volna egy kiállításon. A genetika ugyanis nem matematika, sok benne a változó, és a szelekciónak is óriási szerepe van – hangsúlyozta végül *Jaume Serrabassa*.

BÁRDOS B. EDIT

FOTÓ: PRÁG FERENC

Margó a svájci Fribourgbán megrendezett Holstein Európa-bajnokságon a tizedik lett, Vásárhelyen pedig kategóriája első helyezése, Senior Champion díja és számos különdíj megszerzése mellett ő lett a legszebb, a nagydíjas nőivarú holstein-fríz egyed

bírálatra érkeztem Dézsi Imre gazdaságába is 2012. februárjában. Amikor beléptem az istállóba, ez a tehén szinte kirítt a többi, szintén nagyon jó állat közül – emlékezett vissza a szakember. Mint mondta, a farmagassága, feszes gerincvonala, széles, magas hátulsó tőgyféllel rendelkező rendkívüli tőgye és korát meghazudtolóan fiatalos testfelépítése volt azonnal szembetűnő. Ek-

kor a tehén a második laktációjában termelt, az egyesület pedig már készült a fribourgi holstein-showra, így Margó is bekerült az esetleges indulók közé. Az egyedi kérdés az volt vele kapcsolatban, hogy tavaly októberre várt ellése után milyen állapotban lesz az állat. Margó azonban az ellés után is megőrizte rendkívül jó küllemét, így bekerült az előválogatóba, majd a folya-

matos rostálás után is bennmaradt, így jutott ki az európai showra, ahol igen előkelő helyen végzett.

Egy ilyen gyönyörű állat megszületésében, a sikerben természetesen nagy szerepe van a párosításnak, de Harsányi Sándor szerint ugyanilyen fontos a környezet, a felnevelés, a tartási mód és a takarmányozás, amikre a Dézsi Imréhez hasonló kis családi gazdaságokban jobban oda tudnak figyelni, mert a tehén minden rezdülését ismerik.

A tehén további sorsáról a szakember elmondta: az a következő feladata, hogy újra vemhesüljön, s ha azután is tartja a szép formáját, újabb kiállításokra viszik. A legfontosabb cél azonban az, hogy az utódait úgy neveljék föl és úgy párosítsák, olyan bikákkal termékenyítsék, hogy az anyjuk nyomába léphessenek. Margónak ma még csak egy frissen ellett elsőborjas utóda van, őt a közeljövőben bírálják, illetve a tavaly őszi elléséből van egy szűz üszőborja, amelyik később kerül küllemi bírálatra (első elléséből egy bikaborjú született).

– Ezek az állatok már most ígéretesnek tűnnek, a tavaly született üszőre például annak ellenére felfigyeltem, hogy azt sem tudtam, ő Margó lánya – mesélte Harsányi Sándor.

B.B.E.